

Прокуратура України
ОФІС ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА

вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011 факс: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00034051

ПОВІДОМЛЕННЯ

про зміну раніше повідомлених підозр та повідомлення про нову підозру

місто Київ

22 травня 2024 року

Прокурор першого відділу управління процесуального керівництва досудовим розслідуванням та підтримання публічного обвинувачення Департаменту протидії злочинам, вчиненим в умовах збройного конфлікту, Офісу Генерального прокурора Памбук Вадим Миколайович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2202200000000161 від 18.04.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись положеннями ст. ст. 2, 40, 42, 276-278, 279 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Матвієнко Валентині Іванівні, 07.04.1949 року народження, уродженці м. Шепетівки Кам'янець - Подільської (Хмельницької) області УРСР СРСР, громадянці Російської Федерації, місця проживання Російська Федерація, м. Санкт - Петербург, вул. Тверська, 6, кв. 16, м. Москва, вул. Тверська, 15, літера Б, кв. 65, м. Москва, вул. Академіка Варгі, 1, кв. 72, м. Москва, пров. Несвіжський, 12, корп. 1, кв. 6, Голові Ради Федерації Федеральних Зборів РФ, робоча адреса: Російська Федерація, м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, 26, -

про зміну раніше повідомлених підозр та повідомлення про нову підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- ч. 4 ст. 27, ч. 3 ст. 110 КК України, тобто в умисних діях з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені за попередньою змовою групою осіб, особою, яка є представником влади, що призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків;

- ч. 3 ст. 110 КК України, тобто умисних діях, вчинених з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені повторно, особою, яка є представником влади, які призвели до інших тяжких наслідків;

- ч. 3 ст. 436-2 КК України, тобто у виправдовуванні, визнанні правомірною збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році, визнанні правомірною, запереченні тимчасової окупації частини території України та глорифікації осіб, які здійснюють тимчасову окупацію частини території України, вчинені службовою особою, повторно, з використанням засобів масової інформації;

- ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 437 КК України, тобто пособництві у веденні агресивної війни, вчиненого за попередньою змовою групою осіб.

Відповідно до приписів ст. 2 Конституції України суверенітет України поширюється на всю її територію. Україна є унітарною державою. Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

28 січня 2003 року укладено Договір між Україною та Російською Федерацією «Про українсько-російський державний кордон» згідно з яким, територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Київської, Сумської, Харківської, Чернігівської, Миколаївської, Запорізької, Херсонської, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

23 квітня 2004 року Президент Російської Федерації путін в.в. підписав Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Україною про російсько-український державний кордон».

Так, згідно з ч. 1 ст. 11 Конституції РФ державну владу в РФ здійснюють Президент, Федеральні Збори (Рада Федерації і Державна Дума), Уряд та суди.

Статтею 4 Конституції РФ визначено, що Конституція РФ та федеральні закони мають верховенство по всій території РФ.

Відповідно до ч. 2 ст. 95 Конституції РФ Рада Федерації складається з сенаторів РФ.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 102 Конституції РФ до відання Ради Федерації, серед іншого, належить вирішення питання можливості використання Збройних Сил РФ за межами території РФ, а згідно з ч. 3 указаної статті, постанови Ради Федерації приймаються більшістю голосів від загальної кількості сенаторів РФ, якщо інший порядок прийняття рішень не передбачений Конституцією РФ.

Крім того ст. 106 Конституції РФ визначено, що обов'язковому розгляду в Раді Федерації підлягають прийняті Державною Думою федеральні закони з питань ратифікації міжнародних договорів РФ.

Згідно ст. 108 Конституції РФ Федеральні конституційні закони приймаються з питань, передбачених Конституцією Російської Федерації. Федеральний конституційний закон вважається прийнятим, якщо він схвалений більшістю не менше трьох четвертих голосів від загальної кількості сенаторів Російської Федерації.

У відповідності до ст. 9 Федерального конституційного закону РФ «Про порядок прийняття до Російської Федерації та утворення у її складі нового

суб'єкта Російської Федерації» Федеральний закон про ратифікацію міжнародного договору приймається палатами Федеральних Зборів РФ у порядку, передбаченому статтями 105, 106 та 107 Конституції РФ. Федеральний конституційний закон про прийняття до РФ нового суб'єкта приймається палатами Федеральних Зборів РФ у порядку, передбаченому ст. 108 Конституції РФ. Зміни у ч. 1 ст. 65 Конституції Російської Федерації, що визначає склад Російської Федерації, вносяться на підставі федерального конституційного закону про прийняття до РФ нового суб'єкта.

Згідно зі ст. 162 Регламенту Ради Федерації рішення про можливість використання ЗС РФ за межами території Російської Федерації приймається більшістю голосів від загальної кількості сенаторів Російської Федерації та оформляється постановою Ради Федерації. Якщо за рішення про можливість використання ЗС РФ за межами території РФ не проголосувала необхідна кількість сенаторів РФ, ЗС РФ не можуть використовуватись за межами території Російської Федерації, що оформляється постановою Ради Федерації.

Відповідно до статей 60-62 Регламенту Ради Федерації рішення Ради Федерації приймаються відкритим або таємним голосуванням; голосування на засіданні Ради Федерації здійснюється з використанням електронної системи, якщо палатою не ухвалено інше рішення; кількісне голосування це вибір варіанта відповіді: «за», «проти» або «утримався»; сенатор Російської Федерації особисто здійснює своє право на голосування.

Згідно зі ст. 18 Регламенту Ради Федерації до повноважень Голови Ради Федерації відносяться зокрема:

- а) скликання засідання Ради Федерації, зокрема позачергові;
- б) формування проекту порядку денного засідання Ради Федерації, внесення його на розгляд Ради палати, представлення Раді Федерації розглянутий Радою палати проект порядку денного засідання Ради Федерації;
- в) ведення засідання палати;
- г) підписування постанови Ради Федерації;
- е) відання внутрішнім розпорядком діяльності палати відповідно до повноважень, наданих йому цим Регламентом;
- з) організація роботи Ради палати та ведення її засідання;
- і) координація роботи комітетів Ради Федерації (в ред. Постанови Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації від 27 грудня 2011 року № 568-СФ);
- к) направлення для попереднього розгляду до комітетів палати відповідно до питань їх ведення схвалені Державною Думою Федеральних Зборів Російської Федерації (далі - Державна Дума) проекти законів Російської Федерації про поправки до Конституції Російської Федерації, федеральні конституційні закони, прийняті Державною Думою федеральні закони, а також законопроекти, поправки до законопроектів, розроблені комітетом Ради Федерації, сенатором Російської Федерації, які передбачається внести до Державної Думи в порядку реалізації права законодавчої ініціативи Ради Федерації (в ред. Постанов Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації від 27 грудня 2011 року № 568-СФ; від 15 липня 2020 року № 310-СФ);

л) опубліковує для загального відома повідомлення про ухвалені закони Російської Федерації про поправки до Конституції Російської Федерації;

м) направляє до розгляду законодавчі (представницькі) органи структури державної влади суб'єктів Російської Федерації прийняті закони Російської Федерації про поправки до Конституції Російської Федерації;

н) направляє Президенту Російської Федерації для підписання та офіційного опублікування схвалені Радою Федерації закони Російської Федерації про поправки до Конституції Російської Федерації, федеральні конституційні закони та федеральні закони;

о) направляє до Державної Думи відхилені Радою Федерації проекти законів Російської Федерації про поправки до Конституції Російської Федерації, федеральні конституційні закони та федеральні закони.

Враховуючи викладене, Голова Ради Федерації РФ входить до складу державного органу Ради Федерації, який наділений правом у межах своєї компетенції приймати рішення, обов'язкові для виконання юридичними і фізичними особами, тобто є представником влади РФ.

Так, **21 лютого 2022 року Матвієнко Валентина Іванівна**, яка з 21 вересня 2011 року по теперішній час наділена повноваженнями Голови Ради Федерації від законодавчого органу державної влади Санкт-Петербургу, тобто будучи представником влади, перебуваючи в будівлі Сенатського палацу Московського Кремля за адресою російська федерація, м. Москва, Кремль, к1 Тверський, 103132, під час засідання Ради безпеки РФ, де були присутні журналісти, які здійснювали відеозапис засідання, який у подальшому транслиувався телевізійними каналами та був поширений в мережі Інтернет, у присутності та за попередньою змовою групою осіб з іншими представниками влади та ЗС Російської Федерації, а саме Медведєвим Д.А. (заступником Голови Ради безпеки Російської Федерації), Патрушевим М.П. (секретарем Ради безпеки Російської Федерації), Бортніковим О.В. (директором Федеральної служби безпеки Російської Федерації), Козаком Д.М. (заступником керівника Адміністрації Президента Російської Федерації), Золотовим В.В. (директором Федеральної служби військ національної гвардії Російської Федерації - Головнокомандувачем військами національної гвардії Російської Федерації), Нарішкіним С.Є. (директором Служби зовнішньої розвідки Російської Федерації), Володіним В.В. (Головою Державної Думи Федерального зібрання Російської Федерації), Мішустіним М.В. (Головою Уряду Російської Федерації), Лавровим С.В. (Міністром закордонних справ Російської Федерації), Щоголевим І.О. (повноважним представником Президента РФ в Центральному федеральному окрузі), Колокольцевим В.О. (Міністром внутрішніх справ Російської Федерації) та Шойгу С.К. (Міністром оборони Російської Федерації), розуміючи протиправність своїх дій, з мотивів явної неповаги до держави Україна та її народу, з метою порушення територіальної цілісності України, публічно, тобто звертаючись до невизначеного, але значного кола осіб, здійснила висловлювання, які за своїм об'єктивним змістом спрямовані на спонукання і схиляння президента Російської Федерації путіна в.в. та інших учасників засідання Ради безпеки РФ, до прийняття рішення щодо необхідності визнання Російською Федерацією незалежності та суверенітету так званих Донецької

народної республіки та Луганської народної республіки, які є тимчасово окупованими Російською Федерацією територіями Донецької та Луганської областей України, а також на формування у невизначеного кола осіб єдиної суспільної думки щодо необхідності прийняття такого рішення та його правильності, унаслідок чого, цього ж дня Президент Російської Федерації підписав указ про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки.

Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Таким чином, Матвієнко В.І. підозрюється у тому, що будучи представником влади, за попередньою змовою групою осіб, вчинила умисні дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, які призвели до загибелі і поранення людей, знищенню об'єктів військової і цивільної інфраструктури та інших тяжких наслідків, тобто у кримінальному правопорушенні, передбаченому ч. 4 ст. 27, ч. 3 ст. 110 КК України.

Окрім того, Голова Ради Федерації РФ Матвієнко В.І., діючи умисно, будучи представником влади РФ, усвідомлюючи, що Україна є незалежною і суверенною державою, територія Донецької, Луганської, Запорізької і Херсонської областей відноситься до території України, а створення так званих Донецької і Луганської народних республік, Запорізької і Херсонської областей, як окремих держав і суб'єктів міжнародних правовідносин, суперечитиме частині 4 статті 2 Статуту ООН, розуміючи, що прийняття запропонованих до розгляду нормативно-правових актів спрямоване на створення удаваних приводів для продовження ведення агресивної війни, надання ознак законності результатам агресії з метою її подальшого продовження та є черговою спробою виправдання агресивної війни РФ проти України під приводом захисту населення указаних регіонів, які нібито бажають приєднатися до складу РФ, а також демонстрації «позитивних» результатів спеціальної військової операції у вигляді «звільнення» указаних регіонів та обґрунтування необхідності проведення триваючої мобілізації для захисту «нових суб'єктів» РФ, діючи з метою пособництва вищому військово-політичному керівництву РФ у веденні агресивної війни, **4 жовтня 2022 року** за адресою: РФ, м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, буд. 26, головуючи на засіданні Ради Федерації Федеральних Зборів РФ, винесла на відкрите голосування питання порядку денного щодо схвалення Федеральних конституційних законів "Про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Херсонської області", «Про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Запорізької області», «Про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Луганської Народної Республіки», «Про прийняття до Російської Федерації

Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Донецької Народної Республіки».

Вищевказані Федеральні конституційні закони були схвалені шляхом прийняття та підписання:

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 404-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Донецькою Народною Республікою про прийняття до Російської Федерації Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 405-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Луганською Народною Республікою про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 406-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Запорізькою областю про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 407-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Херсонською областю про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 408-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Донецької Народної Республіки» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 409-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Луганської Народної Республіки» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 410-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Запорізької області» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 4 жовтня 2022 року № 411-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Херсонської області» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим.

Таким чином, Матвієнко Валентина Іванівна, усвідомлюючи явну злочинність власних дій та передбачаючи можливість настання тяжких наслідків у вигляді порушення державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості України, вчинила умисні дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, які призвели до інших тяжких наслідків у вигляді порушення державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості України, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 110 КК України.

Крім того, Матвієнко Валентина Іванівна 05 квітня 2022 року, перебуваючи у приміщенні 3-го Центрального військового клінічного шпиталю імені О.О. Вишневського Міністерства оборони РФ, що розташований за адресою: Московська область, м. Красногорськ, п. Новий, буд. 1, з метою виправдовування, визнання правомірною збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році, глорифікації осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, висловила свою подяку військовим РФ, які брали участь у т.зв. «СВО», наголошуючи на їх подвигах, мужності та героїчності: *«Российские военнослужащие профессионально, точно и точно выполняют приказ верховного главнокомандующего по демилитаризации и денацификации Украины, бережно относятся к гражданскому населению, отметила глава верхней палаты парламента»*; при цьому Матвієнко В.І. акцентувала увагу на тому, що у Російській Федерації не було іншого виходу, як розпочати «СВО», наголошуючи на тому, що тільки за допомогою т. зв. спеціальної військової операції можна провести демілітаризацію України: *«Не было другого выбора. Только специальная военная операция может кардинально изменить ситуацию провести демилитаризацию Украины.»*

У даному виступі Матвієнко В.І. містяться ознаки, які вказують на наявність в них публічного виправдовування, визнання правомірною збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році, глорифікації осіб, які здійснювали збройну агресію проти України.

Того ж дня виступ Матвієнко В.І. розміщено у засобах масової інформації, зокрема в загальнодоступній мережі Інтернет на офіційному Інтернет-сайті «Совет Федерации Федерального Собрания Российской Федерации» із назвою (мовою оригіналу) «В. Матвиенко: Наши военнослужащие точно и точно выполняют приказ по демилитаризации и денацификации Украины, бережно относятся к гражданскому населению» за посиланням: [«http://council.gov.ru/events/news/134760/»](http://council.gov.ru/events/news/134760/).

Продовжуючи свою злочинну діяльність, 21 вересня 2022 року Матвієнко В.І., знаходячись у приміщенні Ради Федерації Федеральних Зборів РФ, що знаходиться за адресою: РФ, м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, буд. 26, продовжила свій злочинний умисел, направлений на виправдовування, визнання правомірною збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України та глорифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, та виступила перед сенаторами Ради Федерації

Федеральних Зборів РФ з приводу початку осінньої парламентської сесії 2022 року. У своїй промові Матвієнко В.І. повторно вказала на те, що Російська Федерація та військові РФ протистоять не так українській владі, як «колективному Заходу»: *«Президент России Владимир Путин ясно дал понять, что сегодня наши военные противостоят не столько киевскому режиму, а мощной военной машине коллективного Запада.»*; акцентувала увагу на тому, що проведення часткової мобілізації в РФ необхідне для захисту територіальної цілісності країни (РФ), забезпечення суверенітету та безпеки громадян і жителів «звільнених» територій (з контексту - Луганської, Донецької, Херсонської та Запорізької областей): *«Как подчеркнула спикер Совета Федерации, глава государства заявил о необходимости поддержать предложение Министерства обороны и Генерального штаба об объявлении частичной мобилизации, чтобы защитить территориальную целостность страны, обеспечить её государственный суверенитет, безопасность граждан и жителей освобожденных территорий.»*, *«Спикер СФ обратилась к военным, тем, кто на передовой проявляет мужество и героизм, защищая своё Отечество. «Вы делаете очень важное дело своим ратным трудом творите новую историю, в которой не будет места несправедливости по отношению к людям, не будет бомбёжек мирных городов и ежедневных артобстрелов жилых домов»*; а також на тому, що було прийнято рішення щодо проведення референдумів (з контексту - про від'єднання від України та приєднання до РФ) Луганської, Донецької, Херсонської та Запорізької областей, що свідчить про «глибокий духовний зв'язок» з Росією і, як наслідок, є підтвердженням краху політики Києва та Заходу по створенню проекту «АнтиРосія»: *«Касаясь решения о проведении референдумов в Луганской и Донецкой Народных Республиках, освобожденных территориях Херсонской и Запорожской областей, Валентина Матвиенко отметила, что такие инициативы людей говорят об их глубокой духовной связи с Россией. По ее словам, это - самый яркий показатель краха политики Киева и Запада по созданию проекта «АнтиРоссия».*

Крім того, у своїй промові Матвієнко В.І. згадала про російських військовослужбовців, які знаходяться на передовій (з контексту - беруть участь у т. зв. спецоперації), наголошуючи на їх патріотичності, мужності та героїчності, а також, що військові РФ роблять дуже важливу справу та створюють нову історію, тобто, здійснила їх глорифікацію: *«Спикер СФ обратилась к военным, тем, кто на передовой проявляет мужество и героизм, защищая своё Отечество. «Вы делаете очень важное дело - своим ратным трудом творите новую историю, в которой не будет места несправедливости по отношению к людям, не будет бомбёжек мирных городов и ежедневных артобстрелов жилых домов».*

У даному виступі Матвієнко В.І. містяться ознаки, які вказують на наявність в них публічного виправдовування, визнання автором правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України та глорифікація військових РФ (які, згідно із ситуацією, яка склалася, у цей час здійснюють збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату 24 лютого 2022 р.) та осіб, які здійснюють тимчасову окупацію частини території

України.

У той же день виступ Матвієнко В.І. розміщено у засобах масової інформації, зокрема в загальнодоступній мережі Інтернет на офіційному Інтернет-сайті «Совет Федерации Федерального Собрания Российской Федерации» із назвою (мовою оригіналу) «В. Матвиенко: Наша страна в состоянии справиться с самыми серьёзными вызовами» за посиланням: «<http://council.gov.ru/events/news/138455/>».

Таким чином, Матвієнко В.І. підозрюється у вчиненні злочинів, передбачених ч. 3 ст. 436-2 КК України, – у виправдовуванні, визнанні правомірною збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році, визнанні правомірною, запереченні тимчасової окупації частини території України та глорифікації осіб, які здійснюють тимчасову окупацію частини території України, вчинені службовою особою, повторно, з використанням засобів масової інформації.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі - ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканості або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями - № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить визначення агресії, - встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, захоплення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є: застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної

недоторканності чи політичної незалежності іншої держави;

застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

засилання державою або від імені держави збройних банд, груп іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Жодні міркування будь-якого характеру, чи то політичного, економічного, військового чи іншого характеру, не можуть слугувати виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 7 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі - Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 3 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні співробітництва в Європі своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та Російська Федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року №42-ФЗ). Відповідно до статей 2 - 3 зазначеного Договору, Російська Федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного

виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Незважаючи на вищевикладене, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації спільного злочинного умислу, а також вжиття заходів щодо підготовки та розв'язання агресивної війни, з метою порушення територіальної цілісності і недоторканності України, усупереч вимогам пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, статей 2, 3 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, принципів Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, а також всупереч вимогам частини 4 статті 2 Статуту ООН, Декларації Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та декларацій, затверджених резолюціями Генеральної Асамблеї ООН № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету, № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, статей 1, 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, статей 1, 2, 68 Конституції України, на територію суверенної держави Україна, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ, яке у подальшому дозволило РФ анексувати частину територій.

З огляду на викладене, з лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та окупацією частини територій України.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами Російської Федерації та світовою спільнотою, представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали у імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «Донецької народної республіки» і «Луганської народної республіки» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією Збройних Сил України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року Державна дума Російської Федерації звернулася до Президента Російської Федерації з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

У подальшому, 21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента Російської Федерації з проханням визнати незалежність так званих Донецької та Луганської народних республік, що останнім було здійснено шляхом підписання указів про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки за № 71 та № 72 від 21.02.2022.

Продовжуючи реалізовувати спільний злочинний умисел, 22 лютого 2022 року Голова Ради Федерації Федеральних Зборів РФ Матвієнко В.І., будучи представником влади Російської Федерації, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб з іншими представниками влади та ЗС Російської Федерації, зокрема з начальником Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації Герасимовим В.В., Міністром оборони Російської Федерації Шойгу С.К., Директором Федеральної служби військ національної гвардії Російської Федерації - головнокомандувачем військами національної гвардії Російської Федерації Золотовим В.В., Директором Служби зовнішньої розвідки Російської Федерації Нарішкіним С.Є. та іншими, усвідомлюючи явну злочинність власних дій та передбачаючи можливість настання тяжких наслідків, у тому числі загибелі людей, зокрема й цивільного населення, з метою зміни меж її території та розширення впливу РФ, з мотивів перешкоджання Євроінтеграційному курсу розвитку України, відновлення контролю Російської Федерації над політичними та економічними процесами в Україні, усвідомлюючи, що інші співучасники діють всупереч вимогам пунктів 1,2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, порушують принципи Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року та вимоги частини 4 статті 2 Статуту ООН та Декларації Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV), від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), за адресою Російська Федерація, м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, буд. 26, організувала та провела засідання Ради Федерації Федеральних Зборів РФ, де організувала обговорення та поставила на голосування питання ратифікації Договору про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу між РФ і так званою Донецької народною республікою та Договору про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу між РФ і так званою Луганською народною республікою, які були ратифіковані шляхом прийняття Федеральних законів № 15-ФЗ та № 16-ФЗ від 22.02.2022 відповідно, що вступили у силу 25.02.2024.

Крім того Матвієнко В.І., того ж дня у тому ж місці поставила на

обговорення та подальше голосування звернення Президента Російської Федерації про використання Збройних Сил РФ за межами РФ, яке так само було задоволено шляхом прийняття відповідного рішення, а саме постанови Ради Федерації № 35-СФ від 22.02.2022.

Зазначені дії Матвієнко В.І. щодо організації прийняття Радою Федерації Федеральних Зборів РФ указаних Федеральних законів та постанови про використання ЗС РФ за межами РФ усунули юридичні перешкоди та надали можливість вчинити ведення агресивної війни по відношенню до України, а також являлись частиною злочинного плану, так як сам факт їх прийняття використовувався при створенні приводів для ескалації Російською Федерацією воєнного конфлікту і був спробою виправдання агресії перед громадянами Російської Федерації та світовою спільнотою.

У подальшому, 23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента Російської Федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

Вже 24.02.2022 путін в.в. у своїй промові обґрунтовуючи та виправдовуючи вчинення чергового акту агресії проти України зазначив «Народні республіки Донбасу звернулись з проханням про допомогу. У зв'язку з цим у відповідності зі статтею 51 частини 7 Статуту ООН, з санкції Ради Федерації Росії та на виконання ратифікованих Федеральними Зборами 22 лютого цього року договорів про дружбу та взаємодопомогу з Донецькою Народною Республікою та Луганською Народною Республікою мною прийняте рішення про проведення спеціальної військової операції». Указана промова супроводжувалась здійсненням Збройними силами РФ нанесення ракетно-бомбових ударів по території України та вторгненням її підрозділів в Україну.

Подальші дії РФ під час ведення агресивної війни призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Таким чином, Матвієнко В.І. підозрюється в пособництві у веденні агресивної війни, вчиненого за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 437 КК України.

**Старший групи прокурорів –
прокурор першого відділу
управління процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та підтримання
публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора**

Вадим ПАМБУК

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний / _____ / _____
«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2024 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний / _____ / _____
«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2024 року

Захисник: _____

**Старший групи прокурорів –
прокурор першого відділу
управління процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та підтримання
публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора**

Вадим ПАМБУК